

urgente necessitate, & quando comper-
tum sit quod exactissimæ occultæ dili-
gentiæ non proficiant, huiusmodi nego-
tia publicè pandantur.

- 12 Non cognoscit causas particulares con-
troversas.
13 Quam cognitionem habeat in causis bene-
ficialibus unionum, & concursuum.
14 De visitatione liminum facienda per Epis-
copos, & de questionibus iurisdic-
tionalibus.
15 Omnes expeditiones dantur gratis om-
nino.
16 Ex quibus constituatur, & de mercede
Præfecti, & Secretarij.
17 De stylo, et an executionem præbeat suis
resolutionibus.

DISC. XV.

De Sacra Congregatione Cardina-
lium S. Concilij Tridentini Inter-
pretum.

S V M M A R I V M.

- 1 **D**E primæua erectione huius S. Con-
gregationis per Pium IV.
2 De ampliatione per Sixtum V.
3 Quod aliqui malè loquatur, quod Congre-
gatio se extendat ultrà interpreta-
tionem.
4 De causa seu ratione dubiorum, quæ ori-
tur super intelligentia decretorum
Concilij Tridentini.
5 In quo propriè, ac principaliter versetur
munus huius Congregationis.
6 Quod facultas interpretandi sit singula-
ris, & priuatiua, non autem exe-
quendi.
7 De alijs de quibus ista Congregatio agit,
& præsertim super residentia.
8 De reductione missarum, vel susceptione
noui oneris.
9 De restitutione in integrum aduersus lap-
sum quinquennij pro reclamacione
aduersus professionem.
10 Super dispensationibus ab irregularitate,
& alijs impedimentis.
11 De materia matrimoniali.

1 **P**ostquam sub Pio IV., per
eius Constitutionem, Sa-
crum Concilium Tri-
dentinum, absolutum, atq;
confirmatum, & publica-
tum fuit; Idem Pontifex,
ad aliquos menses, pro eiusdem Concilij
executione, & obseruantia, nulla inter-
pretationis facta mentione, Congrega-
tionem deputauit aliquorum Cardina-
lium, illorum præsertim, qui in ipso Cō-
cilio interuenerant, eiusque mentis, oc-
casionè discussionum habitaram in ses-
sionibus, benè conscijerant; Vnde pro-
pterea, circa ea initia, quamuis Congre-
gatio vsupra, super executione, & ob-
seruantia tantum, non autem super in-
terpretatione, deputata esset; Adhuc ta-
men, aliqua oriente dubietate, istæ par-
tes inteopræand quandoq; (licet rariùs)
assumebantur. A

Cum autem Sixtus V., vt celerius,
quamplura vtriusque, pontificij, ac pro-
phani principatus negotia, expedirentur,
litiumque diuturni, & frequenter
scandalosi anfractus tollerentur, per eius
Constitutionem B quamplures Cardina-
lium Congregationes erexit; Inter
illas, istam, ac alteram Inquisitionis, vel
2 Sancti Officij, iam erectas, quoque de-
scripsit, eas confirmando, atque aliquas
etiam maiores facultates eis tribuendo,
huic præsertim illam interpretandi idē
Concilium in ijs, quæ concernunt refor-
P. 2. Relat. L mario-

A. habetur in annot. ad Concil. Trid., lib. 14.
disc. 1.

B. Const. 74.

mationem, aliaque indifferentia, non autem fidei catholicæ dogmata, cum in his, interpretationem, sibi, eiusque successoribus reseruauerit; Vnde propterea, ista S. Congregatio, sortita est nomen, seu vocabulum Congregationis Cardinalium S. Concilij Interpretum.

Hinc censes, non bene callentes utramque facultatem, tam scilicet super interpretatione, quam etiam antiquiorem, super executione, ac obseruantia, solam rerum, seu vocabulorum superficiem attendentes (iuxta frequentiore consuetudinem huiusmodi generis hominum, qui nihil bene sciendo, cum aliqua superficiali tinctura, omnium mundi rerum seu negotiorum Iudices, aliorumque magistrorum ac censes se faciunt), scādalum concipiunt, quod ista Congregatio, casus particulares, in forma contentiosa disputandos, ac decidendos assumat, quasi quod eius partes essent solum præstandi oracula in abstracto super alicuius decreti conciliaris interpretatione, quando plurimum intellectum capax esset; Quod (vt alibi aduertitur,) C quandoque sequi solet, ex ea potissimum causa, quod decreta extensa non fuerunt à perito Iurista forensi, qui haberet loquendi formulas iuridicas, & magis significatiuas ab æquiuocis magis alienas, sed à doctissimo quidem ac primario humanarum literarum professore, qui elegantia sermonis, vel grammaticorum regulis obsequi voluit; Dum (vt præmissum est), antiquior ac originaria, ideoque magis propria est altera pars demandandi executionem, & obseruantiam Concilij.

Bene verum quod, iuxta frequentiore stylum, eius principale institutum versatur in hac parte interpretandi, atque præstandi oracula in abstracto, super dubijs, quæ proponantur.

Vltra istas partes, interpretandi, aliaque decernendi, quæ dicti Concilij obseruantiam concernunt; Et super qua parte interpretatiua, alia Congregationes se non intromittunt, vnde propterea ista facultas est priuatiua, altera verò ex-

ceptionis vel obseruantia, est cumulatiua cum alijs, & præsertim cum proximè sequenti Congregatione Episcoporum, & Regularium.

De plerisque peculiariter agit, quæ ab eodem Concilio etiam dependentiam habent; Puta, super Episcoporum, aliorumque beneficiariorum residentia, tam circa licentias super absentia, ex aliqua iusta causa, cum moderationibus tamen contentis in Apostolicis Constitutionibus, illa præsertim Urbani VIII. super residentia Episcoporum, in quarum moderationum casu, eadem Congregatio per organum eius Prælecti, vel Secretarij, pontificium oraculum exigere solet; Quam etiam super declarationibus, an & quando absentia sit licita, vel saltem excusabilis, tam ad effectum fructuum, quam respectiue distributionum quotidianarum, ac pro euitandis poenis contra non residentes, à sacris Canonibus, & ab eodem Concilio inflictis; Vnde propterea illi, qui ex causa studiorum, vel ex alia iusta causa, à residentia se excusabiles reddere volunt, ab ista Congregatione petunt licentiam, quæ ad tempus, cum nimia moderatione pro negotiorum qualitate, concedi solet, quandoque indulgendo etiam distributiones, pro frequentiori tamen stylo reseruando tertiam partem fauore interessentium. D

Item cum locorum Ordinarijs, post Concilij additionem, per Apostolica decreta prohibita sit missarum reductio ex causa decrescientia fructuum, ac reddituum, pro earum celebratione destinatarum, ac etiam per eiusdem Congregationis decreta generalia, quæ de celebratione missarum dicuntur, ob Apostolicam confirmationem in Bullario quoque inserta E, certa forma præscripta sit, super noua susceptione huiusmodi onerum in perpetuum, & præsertim super inuestimento pecuniarum in bona stabilia fructifera, prohibito inuestimento in censibus consignatiuis; Idcirco, tam facultatem reducendi onera antiqua, quæ aliam facultatem suscipiendi onera noua, præter dictorum decretorum formam, ista

D. ista licentia insinuatur sub tit. de benef. pluries & sub tit. de Canon. disc. 13. & alibi.
E. Const. 43. Urban. 8.

C. dicto disc. 1. in annot. ad Concil.

ista Congregatio concedit pro qualitate causarum, seu pro moribus regionum.

Item, licet ab eodem Sixto particularis Congregatio super negotijs Regularium erecta fuerit, de qua in proximè sequenti discursu; Attamen, quando regulares professi vtriusque sexus, iuxta formam à Concilio præscriptam, aduersus professionem reclamare velint post quinquennium, vnde propterea necessaria sit specialis commissio Papæ, super restitutione in integrum aduersus quinquennij lapsum, ista commissio concedi non solet Ordinario, & superiori locali, nisi præuia consultatione huius S. Congregationis, cui desuper porrectæ supplicationes diriguntur consulendæ; Licet quandoque, sed nimium raro, praxis docuerit quod alteri Congregationi Regularium directæ sint, ideoque in ea disputatur de causis restitutione in integrum dignis, necne. F

Idem sequitur in illis supplicationibus, quæ Papæ porrigantur pro dispensatione ab aliqua irregularitate publica, & præsertim ex causa homicidij voluntarij, quod scilicet supplicationes diriguntur huius Congregationis consultationi; Quod etiam aliquando fit super illis dispensationibus matrimonialibus, quæ per Datariam concedi non solent, & super alijs arduis ac dubijs gratijs vel negotijs practicitur.

De materia matrimoniali quoque in ista Congregatione frequenter agi solet, utpote dependente à plerisque decretis Conciliaribus, tam circa formam contrahendi, quam circa impedimenta resultantia, à vinculo consanguinitatis, vel affinitatis, aut ab altero publicæ honestatis, siue à raptu, cum similibus; Decidendo etiam casus particulares contentiosos; Vel ex mutuo Partium consensu, vbi præsertim quæstio restringatur ad solum punctum iuris; Vel ad interpretationem decretorum Concilij; Vel quod Partium inopia ita exigat vt litem in iudicialibus Tribunalibus, per trames iuris, & cum tela iudiciaria, substine-

F. tit. de regular. disc. 41.

re non valeant; Vel quod ita Papa ex aliqua iusta causa mandet, præsertim pro euitandis scandalis, quæ in huiusmodi controuersijs oriri solent, quando cum iudicij tela, seu formalitate agantur. G

Extra enim istos casus, tam in ista materia matrimoniali, quam in quibuscumque alijs, ad eiusdem Sixtinae Constitutionis præscriptum generaliter Sacre Congregationes, vna Partium reluctantes, non agunt causas contentiosas, quæ processum formalem, cum probationibus hincinde faciendis exigant, ideoque ad iudices ordinarios, istæ causæ ab eisdem Congregationibus remitti solent; Quod tamen quandoque non practicitur pro Congregationum arbitrio.

Prout in materia beneficii, non se ingerit in cognitione causarum particularium inter contententes de pertinentia beneficij; Bene tamen in ea frequenter agi solet de validitate vnionum, quæ ex forma decretorum conciliarium siue præbendis canonicalibus vel Ecclesijs parochialibus, aut seminario; Et quandoque Ordinarij, antequam eas faciant, cautiùs agendo, ab eadem Congregatione oraculum petunt, vt ita firmior actus existat, quamuis neque ista causa sufficiens aliquando esse solet; H Ac etiam super validitate concursus in parochialibus; Et generaliter ita in quibuscumque alijs, quæ à conciliarium decretorum interpretatione vel obseruantia pendeant.

Eidem Congregationi quoque incumbit materia visitationis liminum, quam Episcopi ad præscriptum Constitutionis Sixti V. facere tenentur, istaque occasione referre statum Ecclesiæ, vnde propterea, occasione responsionis, quam desuper reportant, monita eis dantur, super quibus providere debeant; Idque præbere solet occasionem decidendi quæstiones iurisdictionales cum Prælati inferioribus super iurisdictione actiua, vel cum exemptis super visitatione ac iurisdictione passiva in concernentibus curam animarum, & alia huiusmodi. L

Generaliter autem, tam in ista, quam

P. 2. Relatio L 2 in

G. sub tit. de matrim. disc. 1. & 3.
H. sub tit. de benef. disc. 46. & in alijs.
I. tit. de paroch. disc. 1. & in alijs.
L. de his tit. de iurisd. disc. 4. & seqq. & in Miscell. Eccl. & in annot. ad Conc. Trid.

in quibuscumq; alijs cardinalitijs Congregationibus, nulla pecuniarum, vel solutionis emolumentorum mixtura dignoscitur, sed omnes expeditiones dantur gratis omnino, adeo ut neque aliquid petere vel recipere liceat per inferiores ministros, & operarios, sub prætextu nudi laboris, vel operis personalis in scriptura; Solumque Partium correspondentibus, qui negotiorum curam habent, aliqua moderata merces seu recognitio laboris debita est pro negotiorum qualitate, ac pro expensis copistarum, siue pro honorarijs Aduocatorum, & Procuratorum, quando eorum operam adhibere qualitas negotij exigat.

In ista Congregatione nulla adest mixtura Prælatorum, vno excepto, qui secretarij munus gerat, atq; vnus Cardinalis eius habet Præfecturam pro subscriptione literarum, & decretorum, ipsiusque Congregationis cura, & directione; Atque huic Præfecto Sedes Apostolica pro recognitione laboris soluit mensua scuta centum auri, ex quibus ipse suppeditat aliquam ratam Secretario, pro mercede scribarum, & operariorum inferiorum, ac pro expensis chartæ, & atramenti, vt omnia gratis dentur; Istaque congregatio qualibet hebdomada vel bis in mense pro negotiorum numero vel qualitate in die Sabati hodiè in Apostolico Palatio habetur, prius verò habebatur in domo Cardinalis antiquioris.

Quando super dubio quod proponitur, alias prodierint resolutiones, cum istis procedi solet, atque aliquando absque aliqua discussione rescribi, quod dantur resolutiones alias factæ; Id autem non semper benè procedit, cum solum seruandum sit in decretis, vel declarationibus generalibus, & in abstracto, quasi per viam legis, non autem in resolutionibus casuum particularium, cum diuersè singulorum casuum circumstantiæ, diuersam exigere valeant resolutionem, vt alibi aduertitur. M

Eius autem resolutionibus vel decretis, ipsa Congregatio executionem non præstat, neque in iudicialibus se ingerit, sed ad Iudices ordinarios, ac Tribunalia contentiosa ecclesiastica, & competentia id pertinet. N

De Sacra Congregatione super negotijs Episcoporum; & Regularium,

S V M M A R I V M

- 1 **D**e istius Congregationis erectione;
- 2 Quod decretis non deferatur nisi in forma authentica.
- 3 De quibus negotijs in ea tractetur.
- 4 Qua die teneatur.
- 5 De stylo deputandi Ponentem.
- 6 Non admittitur recusatio ex Capite suspicionis, & quid ubi Cardinalis habeat interesse.
- 7 Quomodo cognoscat causas.
- 8 De stylo seu modo recipiendi informationes, & decidendi.
- 9 De modo exequendi resolutiones.
- 10 Quomodo procedatur contra Episcopos.
- 11 De eodem, & de deputatione Vicarij Apostolici.
- 12 De deputatione Vicarij sede vacante.
- 13 De potestate Capituli sede vacante.
- 14 De alijs ad materiam negotiorum, quæ aguntur in hac Congregatione.
- 15 De negotijs concernentibus monasteria monialium.
- 16 Quod hæc negotia dirigantur Episcopis, alijsque locorum Ordinarijs, etiam in Monasterijs exemptis.
- 17 Quomodo cognoscantur, causæ Regularium.
- 18 De eodem, & quod causæ Regularium tractanda sunt summarie, in forma extraiudiciali.
- 19 De stylo capiendi informationes in negotijs, & recursibus Regularium.
- 20 Ad istam Congregationem priuatiuè pertinent nouæ erectiones, vel suppressiones Monasteriorum, & conuentuum.
- 21 De congregatione reformationis Regularium.
- 22 Concedit ista Congregatio beneplacitum super alienationibus.
- 23 De alijs negotijs huius Congregationis.
- 24 De eodem, & quod cognoscat de negotijs pertinentibus ad alias Congregationes.
- 25 Adhibet regulas prudentiales, neque semper legalibus se agnoscit subiectam.
- 26 Omnes expeditiones dantur gratis.

DISC.